

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave

NEDELJA

27 NOV 2015 BR.237

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

OPEC: PITAJTE MOSKVVU

BEZ NEIZVESNOSTI UOČI MINISTARSKOG SASTANKA OPEC

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Rigzone: Kako su evropske kompanije odgovorile na niske cene nafte.....OVDE
- Od Rusije zavisi odluka OPEC-a o nivou proizvodnje nafte - Reuters.....OVDE
- Zašto OPEC prima u članstvo državu kojoj odgovara jeftina nafta?.....OVDE
- Šest odsto radnika u britanskom naftnom sektoru ostalo bez posla.....OVDE
- Eni planira proizvodnju nafte na Arktiku – odakle rivali odlaze.....OVDE
- Servisni gigant štedi i ispisivanjem sa švajcarske berze.....OVDE
- Glencoru polovina libijske izvozne nafte.....OVDE

KUPUJEM-PRODAJEM

- Rosnjeft kupio mrežu benzinskih stanica u Jermeniji.....OVDE
- PetroChina prodaje udeo u gasovodnoj kompaniji.....OVDE
- BG Group kupila udeo u poljima gasa oko Kipra.....OVDE

GAS:

- Egiptu iz izraelskog polja Leviathan godišnje 4 mlrd. kubika gasa.....OVDE
- Enijevo otkriće u Egiptu pokreće talas istraživanja u istočnom Mediteranu?.....OVDE
- Gasprom obustavio isporuke gasa Ukrajini, dok ne uplati avans.....OVDE

REGION:

- Hernadi skinut sa poternice Interpola, dan po izlasku Sanadera iz zatvora.....OVDE
- Ina kreće u novi model upravljanja benzinskim stanicama.....OVDE
- Jeftinije gorivo u Hrvatskoj.....OVDE

Crude Oil Brent Nov 27 2015 1100 GMT - 44.90 Livecharts.co.uk

Rigzone: Kako su evropske kompanije odgovorile na niske cene nafte

LONDON - Portal *Rigzone* objavio je sažet pregled investicionih i troškovnik rezova kojima su vodeće evropske naftno-gasne kompanije odgovorile na pad cena sirove nafte.

Total je prvi od evropskih velikana doneo krajem. septembra odluku o smanjenju upstream troškova. Sa maksimalnog capex-a iz 2013. od 28 milijarde dolara, francuski kolos će u ovoj godini sići na 23/24 mlrd.\$, a za 2016. planira maksimalno 21 mlrd.\$. U 2017. očekuje da dostigne „održiv nivo“ ulaganja od 17-19 mlrd.\$.

Repsol se zatim oglasio i sredinom oktobra objavio strategiju za period 2016-2020. predviđajući za svih tih pet godina postepeno smanjivanje ulaganja u poslove istraživanja i proizvodnje. Ukupno će španskom naftašu capex biti smanjen za 40% u odnosu na nivoe iz 2014. Takođe planira prodaju ne - strateških upstream i downstream poslova u vrednosti 7 mlrd.\$.

BP je sledeći objavio smanjenje capex-a na 17 do 19 mlrd.\$ godišnje do 2017. Ovogodišnja kapitalna ulaganja procenjuju se na 19 mlrd.\$, iako su stručnjaci procenjivali pre sloma cena nafte da će on dostići čak do 26 mlrd.\$.

Statoil je za manje od 18 meseci srezao investicije u nova bušenja u vrednosti njihovog četvorogodišnjeg iznosa i krajem oktobra saopštio da je odložio početak razvoja svojih ključnih polja Aasta Hansteen i Mariner sa 2017. na drugu polovinu 2018. godine. Smanjio je capex za 2015. za jednu milijardu dolara, na 16,5 mlrd.\$ i objavio da bi do kraja 2016. mogao da otpusti do 1.500 radnika i 500 spoljnih saradnika.

Eni je saopštio 29. oktobra da je za 19% smanjio ulaganja u E&P capex u trećem kvartalu na 2,34 milijarde dolara, naspram 2,9 mlrd. iz istog perioda 2014.

BG grupa je dan kasnije objavila da očekuje da u ovoj godini njen capex bude oko 6,5 mlrd.\$, što bi za oko 30% bilo ispod ulaganja iz 2014.

Royal Dutch Shell se oglasio početkom novembra objavljujući 10-procentno smanjenje operativnih troškova i 20-procentni rez capex-a u 2015 - odnosno ukupno 11 milijardi dolara. Kompanija je takođe smanjila spisak zaposlenih za preko 7.000 ljudi od početka 2015. Nekoliko dana pre toga, Shell je objavio da zamrzava radove na projektima u kanadskim naftnim peščarama, uprkos investiranih više milijardi dolara, dok je krajem septembra objavio odustajanje od daljih istrživanja u vodama Aljaske.

OMV je saopštio da je u 3. kvartalu ove godine smanjio capex za čak 39% na godišnjem nivou, na 538 miliona dolara, sa lanjskih 884 mil.\$, dok je danski **Maersk Oil** objavio 6. novembra da u ovoj godini očekuje za 300 miliona dolara manju vrednost troškova u sektoru istraživanja u odnosu na 2014, kada je u ovaj sektor investirao 765 miliona dolara.

NIS Agro kartica

Mene gorivo košta manje!

Sa NIS Agro karticom, kupujte Dizel gorivo i Gasno Ulje po sniženim cenama na NIS Petrol benzinskim stanicama i ostvarite dodatne uštede na dopunski asortiman.

Uz pogodnosti pri kupovini goriva, NIS Agro kartica Vam omogućava da uštedite i pri kupovini Nisotec ulja, prehrambenih artikala i drugih proizvoda u mreži NIS Petrol benzinskih stanica.

Ubrzana procedura aktivacije NIS Agro kartice

Ukoliko nemate NIS Agro karticu, na odabranim NIS Petrol benzinskim stanicama naši zaposleni će Vam pomoći da popunite formular za dobijanje NIS Agro kartice i omogućiti Vam da Vaša nova NIS Agro kartica bude aktivna u što kraćem roku.

* korisnici NIS Agro kartice jednako ostvaruju svoje pravo subvencije od strane države za kupovinu goriva.

www.nispetrol.rs
Call centar: 0800 008 888

**SAMO ZA
POLJOPRIVREDNIKE**

 NIS
PETROL
TAMO GDE I TI

Od Rusije zavisi odluka OPEC-a? - Reuters

HOBAR, Saudijska Arabija - Saudijska vlada saopštila je u ponedjeljak da je spremna da sarađuje sa OPEC i ne-OPEC proizvođačima nafte „radi stabilizacije tržišta“, a **Reuters** dodaje da ova izjava dolazi desetak dana pre ministarskog sastanka naftnog kartela (4. decembar) na kome treba da se revidiraju efekti cenovne strategije ove grupacije. Iako do kraja nedefinisan, stav vlade je odmah doveo do skoka cena nafte za jedan dolar.

Gensok OPEC-a Abdala el Badri i ruski ministar energije Aleksandar Novak prilikom letošnjeg susreta u Moskvi

„Savet (ministara) ... podvlači ulogu monarhije u stabilizaciji tržišta nafte i nastavak njene spremnosti i napora ka saradnji sa svim OPEC i ne-OPEC državama radi očuvanja stabilnosti tržišta i cena“, rečeno je iz kabineta. OPEC je predlagao zemljama van kartela da svi zajedno smanje proizvodnju, što su ovi odbili pa je OPEC reagovao tako što je odbio da smanji svoj output, podseća Reuters. Agencija dodaje da će čvrst stav Rusije da ne smanjuje proizvodnju po svoj prilici rezultirati i odlukom OPEC-a da ne smanjuje svoj plafon.

Glencoru polovina libijske izvozne nafte

LONDON – Trgovački gigant Glencore obezbedio je kupovinu polovine nafte koju Libija trenutno izvozi, saznaje **Reuters** iz izvora na tržištu i dodaje da kompanija na ovaj način nastoji da smanji gubitke koje ostvaruje na svojim ključnim robama, metalima pre svega. U okviru dogovora postignutog sa Nacionalnom naftnom kompanijom (NOC) Libije, Glencore tovari i prodaje sve količine nafte tipa Sarir i Messla koje izvozi Libija. Nekada je Libija izvozila 1,6 miliona barela na dan, ali su sukobi između lokalnih frakcija koje se bore za preuzimanje kontrole nad zemljom, smanjili proizvodnju na ispod pola miliona barela na dan.

Zašto OPEC prima u članstvo državu kojoj odgovara jeftina nafta?

LONDON - Vraćanje Indonezije u članstvo OPEC-a na ministarskom sastanku 3. decembra „obogatiće izvozni kartel državom kojoj odgovaraju niske cene nafte“, konstatuje **Bloomberg** i podupire time sveopštu prognozu da ne treba iduće nedelje očekivati promenu strategije kojom ta organizacija, predvođena Saudijskom Arabijom, misli da dugoročno odbrani svoje pozicije na tržištu.

Indonezija, naime, svojom proizvodnjom od 850.000 barela na dan, podmiruje tek nešto više od polovine potreba te zemlje za naftom, pa mnogi analitičari postavljaju pitanje ima li toj zemlji mesta u OPEC-u. „Ako primete neto uvoznike nafte u organizaciju, to značajno govori o marginalizaciji OPEC-a“, kaže Setg Kleinman, šef sektora za energetske strategiju u Citigroup-u i dodaje: „Indonezija nikada neće biti za smanjenje proizvodnje“. „Mi ćemo OPEC-u obezbediti biti most između proizvodne i potrošne strane na tržištu“, odgovorio je indonežanski ministar energije Sudirman Said.

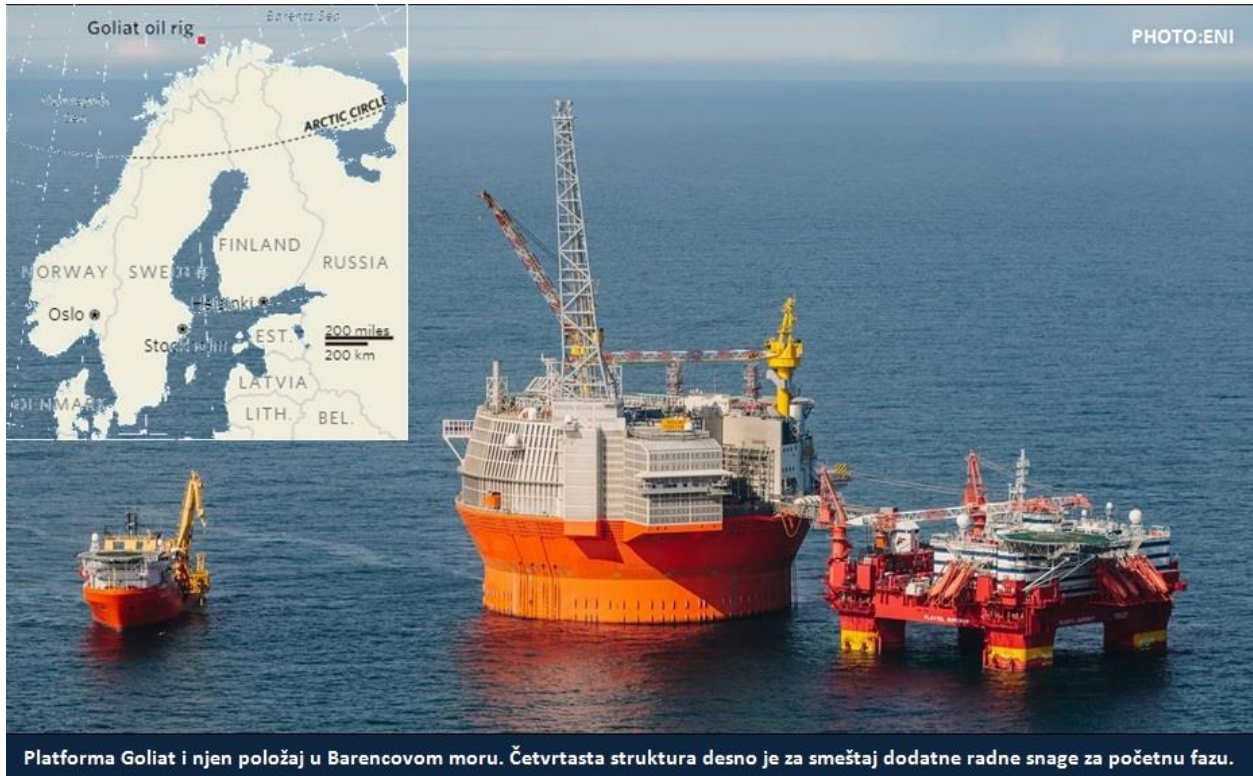
GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Eni planira proizvodnju nafte na Arktiku ... odakle rivali odlaze

RIM – Naftni velikan Eni objavio je u ponedjeljak da će pre kraja godine početi proizvodnju nafte iz svog polja u Barenčovom moru, uprkos tome što su njegovi rivali napustili projekte u krugu Arktika ocenjujući da se investicija pri sadašnjim i projektovanim cenama nafte ne isplati, objavio je u ponedjeljak **Wall Street**

Journal. Italijanska kompanija očekuje da sa platforme Goliat dobija dnevno do čak 100.000 barela nafte. Eni je procenio da je projekt Goliat, iako čak 200 milja severno od granice Arktičkog kruga, u koji je uložio šest milijardi dolara, previše odmakao da bi sada bio otkazan. Kada je 2009. Eni dao finalno zeleno svetlo za Goliat, Brent se trgovao na nekih 70 dolara barel, do bi dve godine kasnije skočio na 126 dolara, a danas vredeo tek nešto iznad 40 dolara, piše **WSJ**.

Čelnik te kompanije Claudio Descalzi (na slici) kaže da je Barenčovo more bez leda i time potpuno različito u odnosu na severnu Aljasku, gde je u septembru Royal Dutch Shell otkazao dalja istraživanja, posle uloženi sedam milijardi dolara.

Konkurenti otkazuju, odlažu poslove na Arktiku

Ruski Rosnjeft i konzorcijum u kome su bili američki Exxon i britanski BP, odložili su svoje planove istraživanja na Arktiku posle drastičnog pada cena nafte. Norveški Statoil, koji je partner Eniju u Golijatu, sa udelom od 35%, je suspendovao odluku o tome da li da nastavi sa razvojem svog projekta u Barenčovom moru, ogromnog polja Johan Castberg, severozapadno od Golijata.

Šest odsto radnika u britanskom naftnom sektoru ostalo bez posla

LONDON - Broj radnika zaposlenih u sektoru nafte i gasa u Britaniji smanjen je u protekloj godini po najbržoj stopi zabeleženoj u poslednjih 11 godina, pokazuje u četvrtak objavljen izveštaj

škotske Privredne komore. Prema toj studiji, ukupno je 6% zaposlenih u ovom sektoru britanske privrede ostalo bez posla u godini zaključno sa septembrom 2015. Od toga, 62% njih iz kompanija koje pružaju servisne usluge za naftnu i gasnu privredu.

Servisni gigant štedi i ispisivanjem sa švajcarske berze

CIRIH - Američki Transocean, jedna od najvećih svetskih kompanija za offshore bušenja, odlučila je da se u prvom kvartalu iduće godine ispiše sa vodeće švajcarske berze SIX Swiss Exchange, „kako bi smanjila svoje troškove“. „Nije nam u interesu da budemo izlistani na dve berze u sadašnjim okolnostima na naftnom tržištu“, rekao je u ponedeljak portparol hjustonske kompanije i saopštio da će ona nastaviti trgovinu samo na njujorškoj robnoj berzi. Vrednost akcija Transoceana, kao i bezmalo svih naftnih servisnih firmi, umanjena je sa više od petine od početka ove godine. Kada se 2010. pojavio na švajcarskoj berzi, Transocean je rekao da je to „sjajan način“ da poveća interesovanje kod evropskih investitora, podseća **Reuters**.

KUPOJEM - PRODAJEM

Rosnjeft kupio mrežu benzinskih stanica u Jermeniji

JEREVAN - Rosnjeft je za 40 miliona dolara kupio mrežu benzinskih stanica Petrol Marketa u Jermeniji, posle dogovora koji je sklopio u avgustu ove godine, preneo je u sredu **TASS**.

PetroChina prodaje udeo u gasovodnoj kompaniji

ŠANGAJ - PetroChina, najveći proizvođač nafte i gasa u Kini, objavio je u sredu preko Šangajske berze nameru da za 15,5 milijardi juana (2,4 milijarde dolara) prodao svoj udeo od 50% u tamošnjoj gasovodnoj kompaniji Trans-Asia Gas Pipeline, kako bi ispunio ciljani profit za ovu godinu i usmerio se u poslove istraživanja. **Bloomberg**

BG Group kupila udeo u poljima gasa oko Kipra

LONDON - BG Group kupila je udeo od 35% od američke Noble Energy u bloku 12 u vodama Kipra po ceni od 165 miliona dolara, saopšteno je iz britanske naftne kompanije koja će uskoro preći u vlasništvo Royal Dutch Shell-a. BG Group ovim dobija i deo vlasništva nad novootkrivenim mega poljem prirodnog gasa Aphrodite.

GAS

Egiptu iz izraelskog polja godišnje 4 mlrd. m³ gasa

TEL AVIV - Partnerski vlasnici izraelskog mega polja gasa Leviathan potpisali su preliminarni dogovor o snabdevanju Egipta gasom putem postojećeg podmorskog gasovoda koji ide do Sinajskog poluostrva. Kako je saopšteno u sredu, kupac gasa, egipatska firma Dolphinus, godišnje će uvoziti četiri milijarde kubika u periodu od 10 do 15 godina. Egipat godišnje troši oko 53 milijarde kubika gasa. Leviathan (koji bi trebalo da krene sa proizvodnjom između 2019. i 2020.) pripada američkom Noble Energy i izraelskoj grupi Delek. **Reuters**

Enijevo otkriće u Egiptu moglo bi pokrenuti talas istraživanja u istočnom Mediteranu

RIM - Gigantsko polje prirodnog gasa koje je ove godine pronašao italijanski Eni u podmorju Egipta stručnjaci vide kao velikog konkurenta izraelskom polju Leviathan, koji je 2010. otkrila tekasačka kompanija Noble Energy (NBL). Istovremeno, novi izveštaj istraživačke firme GlobalData sugerira da otkriće u vodama Egipta može zapravo pružiti neophodan podsticaj za otvaranje novih istraživanja u čitavom području istočnog Mediterana.

GlobalData konstatuje da bi, međutim, Eni mogao brže da krene u razvoj polja Zohr od NBL-a, uz istovremeno manja investiciona ulaganja, jer uživa podršku egipatskog političkog vrha. U izveštaju se procenjuje da bi investicija u razvoj polja Zohr (sa potencijalom do mogućih 620 milijardi biliona kubnih gasa) mogla koštati nekih 7,7 milijardi dolara, dok bi razvoj upola manjeg Leviatana koštao verovatno 8,9 milijardi dolara. **SeekingAlpha**

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Gasprom obustavio isporuke gasa Ukrajini, dok ne uplati avans

MOSKVA - Rusija je saopštila u sredu da je prekinula isporuke gasa Ukrajini pošto nije uplatila avans za nove količine, dok Kijev ogovara da je prestao da kupuje ruski gas jer može da ga nabavlja drugde. Ruska kompanija Gasprom je upozorila da postoji ozbiljna opasnost od poremećaja u isporukama gasa za Evropu. Ukrajinsko preduzeće Naftogas je u sredu u 8.00 časova povuklo sve plaćene količine gasa, a nije uplatio nove zbog čega je Gasprom prekinuo snabdevanje. Ukrajinski premijer Arsenij Jacenjuk je rekao na sednici vlade da je

vlada naložila Naftogasu da više ne nabavlja gas u Rusiji. „Nisu oni prestali da nam isporučuju gas već smo mi prestali da ga kupujemo“, rekao je on. „Ponude naših evropskih partnera su mnogo interesantnije od ponuda naših suseda na istoku“, rekao je Jacenjuk.

Gasprom je međutim upozorio da rezerve u podzemnom skladištima gasa u Ukrajini nisu dovoljne da bi se garantovao tranzit ruskog gasa u Evropu. „Odluka da se ne kupuje ruski gas izlaže ozbiljnom riziku isporučivanje gasa Evropi preko ukrajinske teritorije i pokrivanje potreba ukrajinskih potrošača tokom predstojeće zime“, saopštila je ruska kompanija. Evropa nabavlja oko 15 odsto gasa preko ukrajinske teritorije. *Reuters, Ukrinform, Tass*

REGION

Hernadi skinut sa poternice Interpola, dan po izlasku Sanadera iz zatvora

BUDIMPEŠTA, PARIZ - Zsolt Hernádi, predsednik uprave mađarske energetske grupe Mol, skinut je u sredu sa međunarodne poternice Interpola, objavili su u četvrtak lokalni mađarski mediji. *Portfolio.hu* navodi da za sada nije jasno šta je bio razlog ove odluke pariske centrale „evropske policije“. Prema tumačenjima pravnika, Hernadi može biti skinut sa poternice samo ako su vlasti koje su raspisale nalog za njegovo hapšenje povukle tu odluku.

Hernadi se u oktobru 2013. našao na poternici Interpola, na zahtev Zagreba, pošto se nije odazvao pozivu tamošnjeg suda radi svedočenja o navodima tužbe da je neposredno učestvovao u podmićivanju bivšeg premijera Hrvatske Iva Sanadera kako bi obezbedio Molu bolja upravljačka prava prilikom kupovine udela u hrvatskoj Ini. Portfolio ukazuje na činjenicu da je dan pre odluke Interpola i Ivo Sanader pušten, uz kauciju, iz zatvora, pa navodi da ova dva događaja mogu biti signal da je Zagreb diskretno učinio značajan iskorak ka rešenju spora sa Molom oko načina upravljanja Inom.

Ina kreće u novi model upravljanja benzinskim stanicama

ZAGREB - Uprava Ine donela je odluku o početku sprovođenja novog modela upravljanja maloprodajnom mrežom, počev od 1. decembra. "Ponudu za prelazak u novu firmu, INA MS, prihvatilo je 69% radnika, što im je osiguralo kontinuitet staža, materijalna prava prilagođena tržištu rada i šestomesečno obeštećenje razlike u platama. Radnici koji nisu želeli da pređu u novu firmu dobiće otpremninu u iznosu značajno višem od hrvatskog prosjeka", saopšteno je iz Uprave.

Jeftinije gorivo u Hrvatskoj

ZAGREB - Cene benzina na pumpama u Hrvatskoj od utorka su smanjene između 4 i pet lipa po litru, a dizel goriva oko devet lipa, usled pojeftinjenja naftnih derivata na Mediteranu od 2,4 do 3,9% u odnosu na prethodnu nedelju, a uprkos rastu kursa dolara od 1,1%, pokazuju podaci portala cijenegoriva.hr.

Firma INA MS deo je INA Grupe i u stopostotnom je vlasništvu Ine pa će 1. februara 2016. preuzeti na upravljanje sve benzinske stanice osim 60 koje su predate na upravljanje preduzetnicima, dodaje se u saopštenju. [Icapital.hr](http://icapital.hr)

ЗА ЕФИКАСНИЈЕ И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pkcs.rs

www.pkcs.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pkcs.rs

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pkcs.rs

Национални нафтни комитет Србије - WPC

NEDELJA - недељни преглед вести из света, део издавачке делатности ННКС

Autor, Urednik, Dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave